

گزارشی از تئاتر «گرگ و میش» که این روزها در سالن اصلی تئاتر شهر مشهد اجرا می شود

تلنگر به جامعه باروایت یک واقعه تاریخی

الهام ظریفیان |مناسبت های مذهبی همواره فرصت های خوبی برای جامعه تئاتر مشهد بوده اند تا از ظرفیت های بالقوه هنرهای نمایشی در انتقال مفاهیم مذهبی استفاده کنند. شش سالی است که گروه نمایشی «ماهو» در دهه فاطمیه و ماه محرم به اجرای نمایش هایی حرفه ای با محتوای مذهبی می پردازد. این گروه در دهه فاطمیه امسال تئاتر «گرگ و میش» را برای اجرا در سالن اصلی تئاتر شهر آماده کرده است که تا سوم دی در دو نوبت زمانی ۱۷:۴۵ و ۱۹:۴۵ روی صحنه می رود. به همین بهانه، با نویسنده و کارگردان این نمایش گفت وگویی انجام داده ایم که می خوانید.

● تحولات غزه، ایده اصلی «گرگ و میش»

سید محمد حسین رضوی شش سال است که با گروه نمایشی «ماهو» همکاری می کند و اکنون سرپرست نویسندگان این گروه است. نمایشنامه های این گروه در دو قالب سوگ خوانی و نیز به صورت تئاتر در محرم، صفر و دهه فاطمیه اجرا شده اند.

وی که متن نمایشنامه های «گرگ و میش» و «زخم» را با همکاری حسین رضانی نوشته است، درباره محتوای این اثر می گوید: یک درام کنجکاوانه است که قهرمان اصلی آن طی سفرش با تحولات مختلف جامعه اسلامی در زمان حکومت خلیفه سوم آشنا می شود و در نهایت در جنگ صفین به شهادت می رسد.

رضوی درباره نگارش نمایشنامه در گروه «ماهو» می گوید: مدتی پیش از نگارش، مسئله و دغدغه روز جامعه را رصد و بر اساس آن طرحی را متناسب با یکی از مناسبت های ایام فاطمیه یا محرم تهیه می کنیم. امسال با توجه به ماجراهای پیش آمده در حمله رژیم صهیونیستی و مقاومت مردم غزه، به مفهوم مبارزه رسیدیم و با طرح کردن شعار «تو می توانی مبارزه کنی، پس به اندازه خود مبارزه کن»، بر آن شدیم نگاهی به دوره تاریخی حکومت خلیفه سوم بیندازیم و ببینیم چه اوضاع و احوالی بر مردم در آن دوران گذشته است. به این نتیجه رسیدیم خیلی از اتفاقات تلخ آن دوره به دلیل مبارزه نکردن و پای کار نبودن و عافیت طلبی مردم رخ داده است. بنابراین داستان را با ماجرای تبعید ابوذر به ریزه شروع کردیم و در نهایت به جنگ صفین رسیدیم.

این هنرمند ادامه می دهد: تئاتر «گرگ و میش» قرار است لزوم حرکت و پویایی را به مخاطب گوشزد کند و به او بگوید دشمن فقط در جنگ نظامی برابر شما قرار نمی گیرد و ممکن است در جبهه های مختلف و به جنگ شما بپاید. در این داستان شما جوانی را می بینید که با اتفاقات و ماجراهایی که در سفرش برایش اتفاق می افتد، خیلی شبیه به جوان های امروزی است. او دچار تحولاتی می شود که شبیه به تحولات زمان ماست. باید از خیلی از تعلقات خود دل بکند و به بسیاری از آن ها پشت کند. ما در این نمایش به مخاطب می گوئیم که در همه زندگی در حال مبارزه کردن باشد و به جبهه های مختلفی که امکان دارد دشمن به آن ها نفوذ کند، حواشی

باشد. باید مانند یک قهرمان به سمت حقیقت حرکت کند و هر مانع بر سر راهش را کنار بزند.

رضوی درباره تفاوت این تئاتر با کارهای قبلی گروه می گوید: امسال اولین بار یک گروه فرم حرفه ای تشکیل دادیم که در صحنه های مختلف نمایش، حرکات فرمی را متناسب با قصه نمایش انجام دهند. همچنین یکی از اتفاقات مهم امسال این است که کارگردانی به یکی از اعضای گروه محول شده است. به جز بخش بازیگری که در آن از بازیگران تئاتر مشهد دعوت شده است، تقریباً می توان این کار را حاصل تلاش بچه های گروه «ماهو» دانست.

● ظرفیت های روایی زندگی حضرت زهرا(س)

او با اشاره به منابع گوناگون از جمله کتاب های «تاریخ مدینه دمشق»، «تاریخ خلفا»، «الغارات»، «سیره امام علی(ع)» و «نهج البلاغه» که در نگارش نمایشنامه استفاده شده است، می گوید: تمرکز گروه ما اکنون بر آثار آیینی مذهبی است. اما در چشم اندازش این رامی بیند که در حوزه تولید و اجرای تئاترهای اجتماعی هم وارد شود و کم کم مسیری را باز کند که در طول سال کارهای متفاوتی ارائه بدهد و تولیدات آن فقط به مناسبت های مذهبی و آیینی معطوف نباشد. رضوی درباره ظرفیت های دراماتیک زندگی حضرت زهرا(س) در هنرهای نمایشی می گوید: در دوره زندگی حضرت فاطمه(س) به ویژه در اواخر عمر ایشان، اتفاقات اجتماعی و سیاسی جدی در دنیای اسلام رخ داد که تحولات مهمی را رقم زد و نمی توان ساده آن کار آن ها گذشت؛ از جمله اتفاقاتی که پس از رحلت پیامبر(ص) افتاد. تحلیل های گوناگونی درباره این اتفاقات وجود دارد، اما یکی از تحلیل های مهم به تبعات تنها گذاشتن امیرالمؤمنین(ع) اشاره می کند. طبق این تحلیل شهادت حضرت زهرا(س) و مظلوم واقع شدن امیرالمؤمنین(ع) حاصل مبارزه نکردن و عافیت طلب بودن مردم است. ما در این کار ریشه های زندگی به سبک فاطمی را در تاریخ جست وجو کرده ایم. این کار فقط تاریخی نیست و تلنگری به جامعه اسلامی امروز می زند. تئاتر، سینما و هنرهای نمایشی با ظرفیت داستانی قوی خود به خوبی می توانند این مفاهیم را به مخاطب القا کنند. این خاصیت هنرهای نمایشی است که حرفش به دل مخاطب می نشیند.

عروسک ها، قصه گوی فرهنگ ایرانی در هند

گفت وگو با محمد برومند، هنرمند مشهدی که موزه سیار عروسک های سنتی و آیینی ایران را در جشنواره بین المللی رایان در هند برپا کرد

ناصر نوداف | هم زمان با برگزاری بیستمین دوره جشنواره بین المللی رایان در هند، محمد برومند، هنرمند مطرح تئاتر مشهد، با همراهی

هنرمندان کمپانی «سیمرغ» موزه سیار عروسک های سنتی، آیینی و نمایشی ایران را برپا کرد. این رویداد بین المللی از سیزدهم تا هفدهم دسامبر (۲۲ تا ۲۶ آذر) با حضور نمایندگان کشورهای آلمان، لیتوانی، لتونی، نروژ، دانمارک، استونی، ایتالیا، پاراگوئه، کانادا، هند، زامبیا، اسلونی، سریلانکا، تایلند، مالزی، هلند، بنگلادش، نپال، جمهوری چک و ایران در شهر دهلی نو برگزار شد. هم زمان با این جشنواره که شامل بخش های مختلف نمایشی و موسیقی است، هنرمندان کمپانی تئاتر «سیمرغ» از مشهد به شکلی نوبه معرفی عروسک های آیینی و نمایشی ایران پرداختند. برای معرفی بهتر عروسک ها، قصه هر عروسک در نمایش ها، آداب و رسوم، بازی های آیینی، لالایی ها، رقص های محلی مردم روستایی ایران در این موزه بازگو و اجرا می شود. هنرمندان کمپانی «سیمرغ» با برپایی موزه سیار عروسک های «جیگی جیگی» در شش بخش به معرفی عروسک های ایرانی و در یک بخش به معرفی عروسک های کشورهای همسایه ایران پرداختند.

● آشنایی مردم هند با باورهای مردم محلی ایران

محمد برومند، طراح و مدیر این موزه، در گفت وگو با شهرآرا گفت: در بخش عروسک های سنتی «دوتوک» (عروسک روستای سرپیشه خراسان)، «دنتولوک» (عروسک بومی هرمزگان و جزیره قشم)، «لیلی بازنارک» (عروسک بومی کهگیلویه و بویراحمد)، «قورجوق» (عروسک بومی ترکمن)، «لال پهیگ» (عروسک بومی عشایر لر)، «ماروسو» (عروسک بومی استان کرمان)، «لوپک چمکی» (عروسک روستای سمن گران کرمان)، «نادونه» (عروسک اقوام گالش مازندران)، «عروسک جلی» (عروسک بومی ابیکوه یزد) و «عروسک بز» ساخته شده با موی بز

و میش» نسبت به کارهای قبلی گروه «ماهو» می گوید: داستان این کار با کارهای قبلی گروه تفاوت دارد و سعی شده است در شیوه کارگردانی و اجرا از روش های تئاتر روز دنیا استفاده شود. اصغری با بیان اینکه تئاتر «گرگ و میش» به صورت رایگان در سالن اصلی تئاتر شهر به نمایش درمی آید، می گوید: پارسل تجربه اجرا در سالن اصلی را داشتیم و با بازخورد های خیلی خوبی روبه رو بودیم، به گونه ای که هر شب همه صندلی های سالن رزرو می شد.

● تئاتری که پیچیده نیست

او با بیان اینکه عموم مردم مخاطب «گرگ و میش» هستند، می گوید: این تئاتر دارای روایت ساده ای است. برخلاف خیلی از تئاترهایی که مخاطبشان قشر روشن فکر هستند، ادبیات پیچیده ای ندارد که عموم آن را رد کرد و صحنه پردازی هایش برای مردم معمولی باور پذیر است. اصغری به ظرفیت تئاتر در انتقال مفاهیم دینی اشاره می کند و می افزاید: رهبر معظم انقلاب درباره تئاتر گفته اند تئاتر یک منبر است، بلکه فراتر از یک منبر. تئاتر ظرفیت بالایی در انتقال مفاهیم دینی دارد. اما مسئله این است که این ظرفیت را نمی شناسیم. نظام های ایده پردازی در جریانات تئاتر کشور نظام های درستی نیستند. برخی کارها از کارهای غیر مذهبی آید می گیرند و توجهی به مذهب ندارند. او درباره برنامه های آینده گروه «ماهو» می گوید: اکنون تمرکز ما بر مضامین مذهبی است. هرسال دو کار انجام می دهیم و دوست داریم به دیگر حوزه های نیز بپردازیم، ولی تولید تئاتر کاری زمان بر و ظرفیت های ما محدود است.

عروسک ها، قصه گوی فرهنگ ایرانی در هند

هستند که سالیان بسیار غم و شادی، خوبی و بدی، اتفاقات تاریخی و طبیعی، اسطوره ها و شخصیت های افسانه ای را به شکل عروسک به نسل های بعدی ارائه داده اند. عروسک های موزه سیار «جیگی جیگی» متأثر از طبیعت و معنویت، اصالت بکرو باستانی ایران را به نمایش گذاشته اند. تعدادی از عروسک های بومی ایران به ثبت ملی رسیده اند و بخشی از آثار فرهنگی و هنری کشور ما محسوب می شوند.

● آشنایی با کارگرد عروسک

مدیر کمپانی «سیمرغ» در پاسخ به علل و انگیزه برپایی این موزه گفت: تاکنون در بیش از بیست جشنواره بین المللی حضور داشته ام و دیده ام که جهانیان چقدر از تئاتر و تئاتر عروسکی ایران بی اطلاع هستند. بنابراین تصمیم گرفتم موزه سیار عروسک ها را ایجاد کنم و عروسک های سنتی، آیینی و نمایشی ایران را با خودم به جشنواره ها ببرم. در این موزه تماشاگر فقط عروسک ها را نمی بیند، بلکه عروسک ها جان می گیرند و مخاطب با شکل اجرایی و کارکرد آن ها آشنا می شود.

وی بیان کرد: در این رویداد باورهای مردم محلی هر عروسک همراه با افسانه و موسیقی خاصی که برای آن عروسک وجود دارد، ارائه می شود. همچنین تعدادی عروسک با تکنیک های مختلف عروسک گردانی در اختیار مخاطب قرار می گیرد تا خود عروسک گردانی را تجربه کند. برومند در ادامه گفت: زمانی که طرح پیشنهاد برپایی موزه سیار عروسک ها را به دبیر جشنواره «رایان» دادم، او به گرمی استقبال کرد. اوکتاش مروا، دبیر جشنواره «رایان»، بهترین مکان جشنواره را برای برپایی موزه پیشنهاد کرد. با حضور هنرمندان «سیمرغ» از جمله منیره امیریوسفی، عروسک ساز بسیاری از عروسک های این موزه و زهرا عبدالامیر ابراهیم که به پنج زبان خارجی تسلط کامل داشتند، عروسک های ایرانی به بهترین شکل ممکن به هنرمندان بیست کشور و تماشاگران هندی معرفی شدند.

اکتوشورهای هند، ترکیه، نپال، آذربایجان، بوسنی، تونس و... در بخش عروسک های نمایشی ملل به صورت عروسک سایه و ماریوننت در موزه سیار «جیگی جیگی» معرفی و درباره وجوه اشتراک شخصیت های عروسکی این کشورها با خیمه شب بازی ایرانی توضیحاتی ارائه شد.

● عروسک، سندی گویا برای حفظ افسانه ها و قصه آدم ها پژوهشگر و مدیر این موزه با بیان اینکه عروسک ها به بهترین شکل شناسنامه و فرهنگ هر کشور را منتقل می کنند، گفت: پیش از آنکه عروسک برای بازی کودکان استفاده شود، آدم ها، رزوها و باورهای مذهبی خودشان را با عروسک نشان می دادند. امروزه نیز عروسک ها فقط برای بازی کودکان نیستند، بلکه سندی گویا برای حفظ افسانه ها، قصه آدم ها، هویت، شرف، دین، آیین و هنر هر منطقه هستند. وی افزود: به علت وسعت جغرافیایی و تنوع پراکندگی اقوام و فرهنگ های مختلف در ایران، تنوع عروسک ها بسیار است. همچنین تنوع نژادی از عرب های سامی تا هزاره های افغان، بلوچ، کرد، کرمانج، ترک، لر، ترکمن، فارس و... سبب ایجاد گنجینه ای غنی در ایران شده است.

برومند ادامه داد: عروسک های موجود در موزه سیار «جیگی جیگی» آینه تمام نمایی از مردم ایران

دیدار وزیر فرهنگ باخوش نویس بزرگ ترین قرآن جهان در مشهد

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی پنجشنبه با حضور در منزل علی اکبر اسماعیلی قوچانی به عنوان خوش نویس بزرگ ترین قرآن هنری جهان، در مشهد دیدار و گفت وگو کرد. به گزارش شهرآرا، خوش نویس بزرگ ترین قرآن جهان در این دیدار گفت: این اثر که دارای ۶۵۰ صفحه در ۲۰۵ در ۱۰۷۵ متر است، از قرآن های منحصر به فرد جهان به شمار می رود. علی اکبر اسماعیلی قوچانی افزود: این اثر قرآنی مانند قرآن های معمولی در هر صفحه پانزده سطر دارد که دو سطر اول، وسط و آخر هر صفحه معمولی آن به خط ثلث و دیگر سطر ها به خط نسخ خوش نویسی شده است. وی ادامه داد: در صفحات کوچک این قرآن انواع خطوط خوش نویسی استفاده شده و تنوع این خطوط همراه با تذهیب مزین به طلای اطراف آن زیبایی خاصی به قرآن بخشیده است. اسماعیلی قوچانی اظهار کرد: در این قرآن مطابق با تعداد سوره های قرآن کریم، اول هر سوره با یک فرم خاص از «بسم الله الرحمن الرحیم» آغاز شده و در مجموع ۱۱۴ نمونه از نگارش «بسم الله الرحمن الرحیم» در این اثر قرآنی استفاده شده است. صفحات این اثر قرآنی چرم مانند و قابل شست و شوست و مجاله نمی شود. همچنین رنگ ها در آن ثابت است. وی گفت: کتابت این قرآن روز عید غدیر سال ۱۳۸۸ آغاز شد و در سال ۱۳۹۵ به پایان رسید.

رونمایی از پوستر مستند «داستان بارانی» در مشهد

پوستر مستند بلند «داستان بارانی» با حضور رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی رونمایی شد. به گزارش شهرآرا، این مستند به نویسندگی و کارگردانی حسین نژاد موسی امسال به بخش شهیدآوینی هفدهمین جشنواره

بین المللی سینماحقیقت راه یافته است و در آستانه برگزاری هفدهمین جشنواره بین المللی سینماحقیقت، پوستر آن با حضور مجید عسکری، رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی، در یکی از لوکیشن های ساخت این مستند در مشهد رونمایی شد.

عسکری در این مراسم با اشاره به طرح ایده اولیه این مستند در جشنواره «سینماحماسه» بیان کرد: این رویداد با همه فرازونشیب ها، موجب هدف گذاری برای تولید آثاری از جنس هنر حماسی شد. وی افزود: بنای ما در دبیرخانه هنر حماسی نیز این است که کاری انجام دهیم تا تولیداتی از جنس امید و حماسه تولید شود و در معرض مخاطبان قرار بگیرد. تاکنون سه اثر مستند از این مجموعه تولید شده است و می تواند آغاز خوبی برای ادامه مسیر باشد.

منجنی خیاط احسانی، یکی از دوتوپیه کننده این اثر، نیز در این مراسم گفت: مستند بلند «داستان بارانی» مستندی مبتنی بر طرحی بود که منتخب دومین جشنواره «سینماحماسه» بود و در آن جشنواره بنا بر آن شده که برای تولید اثر از آن حمایت شود. وی افزود: مرکز مستند سوره و حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی، حمایت مالی از ساخت آن را عهده دار شدند و در نهایت این اثر تولید شد و در جشنواره سینماحقیقت نیز نخستین بار به نمایش درمی آید.

حسین نژاد موسی، نویسنده و کارگردان این اثر، نیز درباره اینکه چگونه ایده ساخت این فیلم برای او مطرح شده است، بیان کرد: ما در جامعه با انسان های گوناگونی روبه رو هستیم که هر کدام روایت های منحصر به فرد و جهان بینی خاص خود را دارند. وی افزود: پیش از آشنایی عمیق تر با سوزه فیلم احساس می کردم او هم فردی شبیه بقیه افراد است، اما طی آشنایی بیشتر، احساس کردم جهان بینی متفاوتی از دیگران دارد و ما هم در این مستند تلاش کردیم دنیا را تا حدودی از نگاه رضا بارانی ببینیم.

مستند «داستان بارانی» روایتگر بخشی از زندگی جوانی به نام «رضا بارانی» است که در سیستان متولد شده و شغال هاست در مشهد زندگی می کند و به شغل صافکاری مشغول بوده است. به وجود آمدن برخی مسائل در زندگی رضا، باعث می شود که کم کم کار صعب دست های او دچار اختلال شود و به همین دلیل هم از صافکاری اخراج می شود.

«هتل» در جمع ۱۰ فیلم پرمخاطب تاریخ سینمای ایران

فیلم سینمایی «هتل» رتبه نهم پرمخاطب ترین فیلم تاریخ سینمای ایران را به نام خود کرد. به گزارش مهر، فیلم سینمایی «هتل» که از پنجم مهر اکرانش را در سینماهای سراسر کشور آغاز کرده است، با جذب حدود ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار مخاطب در مدت کمتر از هشتاد روز به جایگاه نهم جدول فیلم های پرمخاطب تاریخ سینمای ایران رسید. همچنین پیش از این و در مدت ۳۵ روز پس از اکران، این فیلم سینمایی رتبه دومین فیلم پرفروش تاریخ سینما را به نام خود کرده بود و هم اکنون نیز با فروش ۱۹۲ میلیارد تومانی، به مرز فروش ۲۰۰ میلیارد تومان در سینماها رسیده است. جدیدترین ساخته مسعود اطیابی با بازی پژمان جمشیدی و محسن کیایی روایت یک هتل پرماجرا و مهمان های ناخوانده اش است که پس از ورود دو مرد و چهار زن، موقعیت های جالبی برانگیزی را رقم می زند.